

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.: -

Vår dato: 01.06.2016

Vår ref.: 2016/4303

Arkivnr.: -

Stavanger kommune
Postboks 8001
4068 STAVANGER

Att: Jane Nilsen Aalhus

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
N-4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 56 88 11

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Revisjonsrapport: Revisjon av Stavanger kommune som forurensningsmyndighet etter forurensningsforskriften kap.7 om lokal luftkvalitet Kontrollnummer: 2016.005.R.FMRO

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Jane Nilsen Aalhus

Fra Fylkesmannen i Rogaland:
Kristian Falnes Solberg
Karen Førre Weyde

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjon av Stavanger kommune den 10.05.2016. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen avdekket verken avvik eller ga anmerkninger under revisjonen.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Karen Førre Weyde
rådgiver

Saksbehandler: Karen Førre Weyde
Saksbehandler telefon: 51 56 87 57
E-post: fmroknf@fylkesmannen.no

Vedlegg

1. E-post av 11.04.2016 fra Stavanger kommune ved miljøsjef Jane Nilsen Aalhus

1. Informasjon om virksomheten

Kontrollert virksomhet

Navn: Stavanger kommune
Organisasjonsnr.: 964 965 226
Postadresse: Postboks 8001, 4068 Stavanger
Besøksadresse: Olav Kyrres gate 23
E-postadresse: postmottak@stavanger.kommune.no

2. Bakgrunn, tema og gjennomføring av revisjonen

Bakgrunn for revisjonen

Revisjonen ble gjennomført for å kontrollere om Stavanger kommune som forurensningsmyndighet overholder krav fastsatt i forurensningsforskriften kapittel 7 om lokal luftkvalitet. Revisjonen inngår i en landsdekkende aksjon for 2016 ledet av Miljødirektoratet. Revisjonen var varslet.

Revisjonstema

Tema for revisjonen var kommunen som forurensningsmyndighet for lokal luftkvalitet. Tema for revisjonen tar derfor utgangspunkt i kravene til kommunen som forvalter av regelverket for lokal luftkvalitet jf. reglene om statlig tilsyn med kommunene i forurensningsloven §48 a og kommuneloven kapittel 10 A. Tema var tredelt.

Tema 1: Kommunen sin kjennskap til forurensningssituasjonen

- hvilke kilder påvirker luftkvaliteten
- målinger og annen kartlegging

Tema 2: Tiltak som kan settes inn for å forbedre luftkvaliteten

- tiltaksutredning
- samordning mellom anleggseiere
- bruk av myndighet for å sikre gjennomføring av tiltak

Tema 3: Informasjon og varsling

- oppdatert informasjon om luftkvalitet til publikum, eventuelle data og rapporter
- varsling ved høy luftforurensning og alarmterskler

En revisjonsrapport omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under en revisjon, men gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av kommunen sitt miljøarbeid eller miljøstatus. Dette gjelder selv om Fylkesmannen verken avdekket avvik eller ga anmerkninger under revisjonen

Gjennomføring av revisjonen

Revisjonen ble gjennomført som følger:

- Gjennomgå dokumenter som ble oversendt av Stavanger kommune
- Intervjue sentralt plasserte personer i organisasjonen
- Verifisere at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Revisjonen omfattet:

- Telefonhenvendelse fra Fylkesmannen 04.04.2016
- Skriftlig varsel 06.04.2016 og etterfølgende e-postkorrespondanse

- Åpningsmøte 10.05.2016
- Intervjuer 10.05.2016
- Sluttmøte 11.05.2016

Revisjonen ble videre gjennomført ved at følgende personer fra Stavanger kommune deltok:

<i>Navn</i>	<i>Funksjon</i>	<i>Formøte</i>	<i>Åpningsmøte</i>	<i>Intervju</i>	<i>Sluttmøte</i>
Leidulf Skjørestad	direktør bymiljø og utbygging	x	x	x	x
Jane Nilsen Aalhus	miljøsjeff	x	x	x	x
Corinna Vossius	helsesjef	x	x	x	x
Ellen Birgitte Klausen	rådgiver Miljørettet helsevern Rogaland brann og regning IKS	x	x	x	x
Geir Tore Amdal	rådgiver Miljørettet helsevern Rogaland brann og regning IKS	x	x	x	x

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og Fylkesmannen å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Lov- og dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for revisjonen var:

- Forurensningsloven
- Forskrift om begrensnng av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 7

Fremlagt dokumentasjon fra virksomheten:

- E-post med liste over etterspurt informasjon og dokumenter, samt eventuell annen relevant dokumentasjon fra Jane Nilsen Aalhus av 11.04.2016 (vedlegg 1)
- Ringperm fra Miljørettet helsevern ved Rogaland brann og redning IKS med kvalitetssystem for luftkvalitet overlevert under åpningsmøte 10.05.2016

4. Avvik

Vi fant ingen avvik under revisjonen.

5. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under revisjonen.

6. Andre forhold

6.1 Om Stavanger kommune

Kort om organisering av kommunens arbeidet med lokal luftkvalitet

På oppdrag fra Stavanger kommune har Miljørettet helsevern ved Rogaland brann og redning IKS ansvar for daglig drift av måleutstyret ved målestasjonene (Kannik og Våland), samt kvalitetssikrer og rapporterer data. Overordnet ansvar og beslutningsmyndighet ligger likevel til Stavanger kommune. Dette følger av samarbeidsavtalen mellom partene datert juli 2014, av interne retningslinjer og prosedyrer, dessuten gjennomgående verifisert under intervjuene.

Se forøvrig kommunens eget nettsted, «[Luftkvalitet i Stavanger](#)», for mer informasjon om deres organisering av arbeid med lokal luftkvalitet

Arbeidet med lokal luftkvalitet har vært en krevende utfordringer for Stavanger kommune innenfor forurensnings- og miljøregelverksforvaltning den siste tiden. Imidlertid har den politiske sammensetningen i bystyret endret kommuneadministrasjonens arbeidsomfang med saker om forurensnings- og miljø, herunder lokal luftkvalitet. Tidligere var arbeidet med lokal luftkvalitet knyttet opp imot overskridelser av forurensningsforskriften kap.7. Nå er arbeidet med lokal luftkvalitet innrettet mot langsiktige tiltak som har betydning for å holde verdiene generelt lave.

Forurensningsforskriften kap.7 om lokal luftkvalitet pålegger kommunene en rekke plikter, både som forurensningsmyndighet og som forurenser (anleggseier). Fylkesmannen vil minne om at klimatiske og geografiske forutsetninger i regionen ikke fritar Stavanger kommune for pliktene som følger av forskriften. Faglig funderte råd må legges til grunn for å opprettholde og videreutvikle arbeidet med langsiktige tiltak som har betydning for å holde verdiene generelt lave.

Om forholdet til Statens vegvesen

Forholdet mellom Stavanger kommune og Statens vegvesen er basert på et systematisk samarbeid. Partene har jevnlig samarbeidsmøter, i tillegg oppsummeringsmøter for eksempel etter piggdekk-sesongen. Arbeidsoppgavene løses i et økonomisk spleiselag.

Kommunen har ikke benyttet påleggshjemplene i forurensningsforskriften kap.7 inntil dagens dato.

6.2 Utfordringer fra kommunen sitt ståsted

Lite handlingsrom og manglende samsvar mellom ansvars- og myndighetsfordeling

Stavanger kommune etterlyser handlingsrom. Kommunen etterlyser tydeligere samsvar og sammenheng mellom ansvar og myndighet i lovverket. Kommunene har et omfattende ansvar som forurensningsmyndighet etter forurensningsforskriften kap.7, men ikke myndighet etter annet relevant lovverk, blant annet vegloven, for å gjennomføre tiltak som er sentrale for å ivareta ansvaret. Et eksempel er at kommunene må søke vegmyndigheten for å innføre piggdekkavgift og miljøfartsgrense på spesifikke strekninger i kommunen.

Grenseverdijungel skaper en pedagogisk utfordring

I tillegg til manglende handlingsrom, trekker kommunen frem en utfordring knyttet til de ulike grenseverdiene. Dvs. de ulike konsentrasjonsgrensene i nasjonale mål, kvalitetskriterier, terskelverdier og grenseverdier. Under intervjuene blir det avdekket at kommunen opplever det som en pedagogisk utfordring å kommunisere disse ulike verdiene til politikerne som beslutningstakere og publikum, mens forurensningsforskriften kap.7, isolert sett, er håndterbar.

6.3 Stavanger som indikatorby

Stavanger er indikatorby for Sandnes og Haugesund. Se «[Veileder til forurensningsforskriften kap. 7 om lokal luftkvalitet](#)», (punkt 3.4 og tabell 4). Veilederen gir en oversikt over indikatorbyer i soner og hvilke byer målingene i indikatorbyene representerer basert på forurensningssituasjonen kartlagt i NILU-rapport OR 46/2000. Videre omfatter Stavanger kommune sin [tiltaksutredning](#) (jf. forurensningsforskriften § 7-9) også kommunene Sandnes, Sola og Randaberg.

Vi vil på denne bakgrunn oppfordre Stavanger kommune til å inkludere andre, relevante kommuner i regionen på sin varslingsliste. Eventuelt at Stavanger kommune varsler andre, relevante kommuner samtidig som Statens vegvesen får melding om å iverksette tiltak.

7. Oppfølging etter inspeksjonen

Fylkesmannen avdekket ingen avvik fra kravene fastsatt i forurensningsforskriften kapittel 7 om lokal luftkvalitet, som ble kontrollert. Vi anser derfor oppfølgingen etter revisjonen som avsluttet.

8. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Veiviser til miljøregelverk for kommunen, www.miljokommune.no

9. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannen sin postjournal jf. offentleglova.

Kopi av rapporten sendes også til Miljødirektoratet.